

Înzeta este pe două ori, adică: Miercuri și Sâmbătă.
Păteala vdata pe săptămână, adică: Miercuri. Prețiu-
aru este pe unu anuu 10 f. m. c.; pe diumetate
anu 5 f. in Iaintru Mounarhiei.

GAZETA

Peatru țieri straine 7 f. pe unu sem, pe si annuu
întregu 14 f. m. c. Se prenumera la tôte poste
imperatesci, curu si la tôte cunoscutii nostri DD. cor-
espondintii. Peatru serie „pătitu” se ceru 4 er. m.

FRANȘOELVANESE.

Monarchia austriaca.

Ohava, 31. Decembre 1853. In 29. spre 30./11. irupseno ca la vreo 20, 25 lotrii de bande armati asuna cașii unui agricultor d'aici, anume Lazaru Jon, care se află in stare de mărățare fora mila și crutiare intr'atatu, in catu peste vro 2 dote trebu sa-si dea sufletulu, dupăce fū despoiētu de tôte ce posedca: in bani 600 f. și in alte scule vro 899 f. — Des lotrii acestia se tiene, cumca ei fiindu în partea țierei unguresci, marginasie, facu mai multe probe de rapiri sub conducerea unui jude sateneșeu, furisinduse pe sub pôlele locurilor muntôse. Ce tendintia potu se mai aiba acestea bande de lotrii nu se scie, multi dicu inșe, ca potu ca suntu nesce remasitie din bandele unguresci din anulu trecut, care au mirosatu a țimpu d'a si incepe afurisitele lotrii acum prin țate. Pentru mai d'apropo cercetare s'a si trimisu unu adjunctu judecariu din Hia la facia lucului jefuitu spre a primi mai d'apropo informatiune despre acêsta. Resultatulu investigatiunei ilu vomu impartasi de alta data. —

Aici in loculu cestu demarcatu de evenemintele trecute simțim unu multa bucuria, cumca s'a facutu unu pasu otaribu pentru ajutarea de a se înfiintia o școla de economia rurala. — Asi țate unu întielegintia nu vomu starni din resputeri, a întinde ajutoriulu cerutu prin indemnari și contribuire la scopulu acêsta, vomu avé a respunde inaintea tribunalului viitoriulu. Ar' fi unu lucru salutaru daca s'ar provoca si pe cale oficiôsa comunitatile ca se contribue la scopulu acestu folositoriu celu pucinu, cu tragerea unui folosu si pentru luminarea s'a in oieptele despre care tractéza foile aceste, ca asia in solidum prenumerandu la jurnalulu acesta, sa i servéscă si spre lumina-re si spre scopulu atinsu de asi pregati o cale mai rationara la starea sa agricola ce cere o reforma neamanavera.

A. T.

Blasiu, 27. Decembre, In cele ce se impartasira despre mórtea monacului Ambrosiu Elekesi, se strecoră o eróre; fiindca cinulu acesta nu se afla stinsu cu mórtea lui. Pater Albani, paroculu fostu in Alba Julia, e urmatoriulu repousatului, ceea ce se deser.éscă de indreptare.

O lipsa neineunguravera ni s'a implinitu prin bunatatea in. guberniu. Instrumentele fizicale, voi a dice, ca cele mai multe le avemu a mana, si din coleptiuni minerare inca vomu si provediuti. Ne lipsesce acum numai institutiunea in limbi straine, frances'a si italiana si imbogatirea bibliotecei cu produse literarie romenesce, precum si institutiunea in arta musiceii vocale, instrumentare si in desennu, care vedemu ca pela tôte gimnasiile romano catolice se afla introduse, de si ca studiu straordinariu. Multu speramu, ca vomu fi respectati si in defectulu acesta din partea naltei stapaniri, celu pucinu in masur'a in care se vedu provediute gimnasilu romano — catolice. Noi simțim cu durere si acestu defectu inșe speramu ca dupa o fiesca reprezentatiune in oieptulu acesta ilu vom vedé suplinitu din fundulu studiiloru romano — catolice, de unde ne esteptamu si definitiv'a imbunatatire a platii profesoriloru gimnasiari, cum avú parte si gimnasiulu Beiusianu.

Kremsier in Moravia, 29. Decembre. In ore de recreare, ni se renouesce dorintia d'a capata cate unu productu literaru la mana, Estrasele ce ni le impartasesce fôia ne totu nutresce aceasta dorintia. Ore cum amu puté deveni la primirea loru?*)

T.

*) Cu acêsta ocașie reflectam cumca opurile essite in țierele straine, afara de cele ce se publicasera ca se afla la libreriulu d'aci Vilhelm Nemet, nu se potu capata in timpulu acesta. „Mosu Toma” Sincăi — inca nu se strecorara nici intrunu esemplariu p'aici.

AMÓREA SOLDATULUI CATRA PATRIA SA de Julius Ebersberg.

In seclulu nostru nemica nu se glorifica mai multu si mai tare decatu patriotismulu; despre nimica nu se plange, despre nimica nu se suspina mai multu, decatu cum se face acêsta despre patriotismu, de care avemu atata lipsa, pecatu e de mare defectulu lui între mii- lione de egoisti. — Aratatine fora patriotismu o natiune gloriôsa, o patria inflorita, o fericire nu individuala, dupa cum se cumpanescu fericirile de cei grosolani in abundanti'a d'avé singuru ce manca, hă, si cu ce se imbraca, ci o fericire morala unde din fericirea totu- ni ca dintr'o mare se derivéza ap'a cea recoritóre a isvóreloru particulari; nici istoria nu pôte face acêsta — Ebersberg inse ala multu patriotismu in Austria si insulla si mai multu in soldatii si cei tineri candu dice: „Ce a distinsu chiaru acum mai vertosu pe Austria decatu patriotismulu? Totusi in ce sta elu? In ce alta decatu intr'o mare alipire catra patria sa, catra legile, institutiunile ei si mai vertosu catra regentele seu. Pôte fi statulu catu de mare sa e totusi numai o singura familia a carei parti cumnate deve sa se iubéscă si sa se ajutore între sine. Totulu nu pôte susta fora de parvile lui, si aceste parti nici o data nu potu fi fericite, daca totulu nu e in fericirea sa. — Patriotismulu se inaltia pe grade deosebite pana la culme dupa cum cere elu mai mare abnegare de sine si jertfa.” Artistulu lucra in singuratatea arteariulu seu; literatorulu la ostenitóre candela de nópte isi stórce madu'a pentruca se latiasca lumii lumin'a; negutiatoriulu alérge drumurile si marile pentru bogatii din care ei cere patriotismulu jertfa, avutulu jertfesce din abundanti'a sa multu, seraculu pe catu ei da man'a, toti la olalta tiessu fericirea; soldatulu inșe face mai multu, cace elu se jertfesce pentru toti, la elu e culinea patriotismului, supremulu gradu alu vertutei si alu mari- mei omenesci, cace in elu se presupune unu spiritulu, ce fora frica, pa- tima si egoismu se aventa peste totu ce e omenescu, imbracioséza totulu cu caldura uitanduse pe sine, calca pe periclu, pe cerbicele mortii, nemica cunósce mai maretiu decatu onóreă, dator'a, si nemica pretiuesce mai pucinu decatu vietiasi. Si neamicii si barbarii onoréza acêsta abnegare. — Tôte peru, cetati se derima, țieri se'nghitu — dar' patriotii de totu feliulu nu moru niciodata. Posteritatea ii cunósce dupa seculi mai bine decatu cutoresanii. Si cu dreptu, cace ei fura totu- deuna aceia care aপরera drepturile omenitatei si ale spiritului, nevi- novatiea in contra silei, acumu rupsera catenele sclaviei, acumu rapa sabi'a din man'a tiranului si custodéza santiani'a legiloru si vatrá patriei. Patriotismulu e sufletulu eroismului, fora elu n'are pretiu nici o fapta splendida. Patriotismulu ilu predica natur'a si Filosofi'a; ast'a prin arguminte, ceea prin simțiminte nobile. Fér'a se lupta pentru culcusiulu seu, pomulu is ama pamentulu seu si omulu tiene, ca nicaiure nu susura ap'a isvóreloru mai placutu, nicaiure nu miroșu florile mai dulce, si sórele nicaiure nu lumina mai stralucosu, de- catu in patria loru. Cersitoriulu geme dupa patriasi, si sclavulu isi simțiesce mai usióre catuselu patriei sale. Selbateculu gronlandezu, — locuitorii Alpiloru, — si Otahaitulu nusi potu intipui viétia ferice, candu learu rapi cineva patria; si totusi acestia au numai simțimen- tulu, dar' nu si adeveratulu conceptu de patria. —

Patria! Ce vorba estinsa! Proprietate, aপরera, securitate, lege, lips'a, comoditate, campi, locuinti'a, inventiuni, arte, cumnatie, amici- ti'a, uniformitate de naravuri si de eugete, cultura, relege, scurtu totu, totu ce dorimu si de ce avemu lips'a, cuprinde vorb'a patria.

Avemu inșe vocabulariulu ger. romannu, care pelunga pretiulu de 4 f. se pôte primi, si Brosiur'a Reuniunei cu 1 f. m. c. in folosulu fondului. —

R.

